Forssan keskusta- ja torialueen elävöittämistä, kehittämistä ja houkuttelevuuden lisäämistä koskeva valtuustoaloite

475/10.03.01.00/2020

KV 21.09.2020 § 76

Valtuutettu Arto Heino luki allekirjoittamansa seuraavan Forssan keskusta- ja torialueen elävöittämistä, kehittämistä ja houkuttelevuuden lisäämistä koskeneen valtuustoaloitteen:

” Suomalaisten kaupunkikeskustojen suuri ongelma on autioituminen, asiakaskato ja kivijalkaliikkeiden ahdinko. Forssa ei ole tästä poikkeus. Forssan keskustaa hallitseva elementti on reilu kymmenen vuotta sitten täysin remontoitu kauppatori. Kauppatori onkin yksi Suomen suurimmista ja infraltaan toimivimmista. Kauppatorin yhtenä uhkakuvana on kauppiaiden vanheneminen ja asiakaskunnan mielenkiinnon hiipuminen toria kohtaan. Kauppiaiden vanhetessa into lähteä myymään torille alkaa kirpoamaan ja jos vielä myyntitulot vähenevät, asiakkaiden harvenemisen takia, niin negatiivinen syöksykierre on väistämätön.

Kaupunkikeskustan asiakasviihtyvyyden, houkuttavuuden ja kävijämäärän lisäämisessä erilaiset tapahtumat ovat ykkössijalla. Forssan kaupungin järjestämät lauantain musiikkiesitykset ovat hyvä esimerkki torin houkuttavuuden lisäämisestä. Kesätorstaisin kauppiaiden järjestämät yhteislaulutilaisuudet ovat keränneet paljon laulajia ja erityisen paljon kiitosta on tullut vanhusten- ja palvelutalojen asukkailta ympäri Forssaa.

Näitä on tarkoitus jatkaa myös kesällä 2021. Tunnustuksena torin tärkeydestä Forssan mielenterveysyhdistys ry on antanut Vuoden mielenterveysteko-tunnustuksen Forssan torille ja torikauppiaille.

Torikaupan kannalta ehdottomia sesonkikuukausia ovat touko-elokuu. Muina kuukausina torikauppa on varsin marginaalista. Tämä näkyy seka kauppiaiden etta asiakkaiden vähyytenä toripäivisin. Myöskään toripaikkavuokrista kerättävät tulot kaupungille syys-huhtikuun aikana eivät ole mainittavia.

Erityisesti syys-, talvi- ja kevät aikoina järjestetävät tapahtumat tuovat kaupungille lisää tunnettuutta, asiakasvilkkautta ja hyvinvointia paikallisille yrityksille. Markkinatapahtumat torilla ovat kaupungille edullinen tapa luoda aktiivista, yrittäjäystävällistä ja elinvoimaista kaupunkibrandia.

Ptk tark.

Joustavalla toiminnalla kaupunki luo itsestään positiivista kuvaa kaupungin palveluita käyttäville vieraille. Positiivinen asiakaskokemus luo halun palata uudelleen Forssaan.

Edellämainittujen positiivisten, asiakasystävällisten ja kehittyvien kokemusten aikaansaamiseksi me allekirjoittaneet esitämme, että

1) kaupunki voisi syys-huhtikuussa antaa torialueen paikallisen yhdistyksen kayttöön puoleen hintaan markkinatapahtumien järjestämiseksi.
2) Tori- ja markkinapäivinä ei keskusta-alueella suoriteta pysäköinninvalvontaa.
3) Tori- ja keskusta-alueen pysäköinnin helpottamiseksi torin linja-autoaseman päähän varataan pysäköintialue asiakkaille. Kulku toriparkkiin voidaan toteuttaa torikadulta as oy Torikaaren edessä olevan pysäköintialueen kautta, pelti-WC:n vierestä.”

Arto Heinon lisäksi valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet valtuutetut Sirkka-Liisa Anttila, Johanna Häggman, Marjut Kallioinen ja Irmeli Vinnikainen sekä varavaltuutetut Minna Aaltonen ja Hannu Ylitalo.

Päätös — Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 28.09.2020 § 232

Valmistelija — Kaupunginsihteeri

Esittelijä — Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus — Kaupunginhallitus antaa johtoryhmälle tehtäväksi laatia valtuustoaloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallitukselle käsiteltäväksi

Päätös — Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

KH 23.11.2026

Valmistelija — Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, puh. 050 564 0001, jari.kesaniemi@forssa.fi

Aloitteessa nostetaan esille erityisesti Forssan kauppatorin merkitys keskustan elinvoimalle sekä tapahtumien vaikutus keskustan kävijämääriin, yritystoimintaan, viihtyisyyteen ja kaupungin vetovoimaan.

Aloitteessa on esitetty kolme konkreettista toimenpidettä:

1. torialueen antamista syys-huhtikuussa paikallisen yhdistyksen käyttöön puoleen hintaan markkinatapahtumien järjestämiseksi,

2. pysäköinninvalvonnasta luopumista keskusta-alueella tori- ja markkinapäivinä sekä

3. asiakaspysäköintialueen varaamista torin linja-autoaseman puoleiseen päähän.

Aloitteen tekemisen jälkeen toimintaympäristö sekä kaupungin elinvoiman kehittämiseen liittyvät rakenteet ja toimintatavat ovat muuttuneet monella tapaa, mutta aloitteen perimmäinen tavoite on kuitenkin edelleen ajankohtainen. Elävä, viihtyisä ja helposti saavutettava keskusta sekä aktiivinen kauppatori ovat tärkeitä kaupungin vetovoimalle, yritysten toimintaedellytyksille ja koko Forssan kaupunkikuvalle.

Torin tapahtumakäyttö

Forssan kauppatori muodostaa kaupungin keskustassa merkittävän julkisen tilan, jota on perusteltua hyödyntää monipuolisesti tapahtumiin, markkinoihin ja muuhun kaupunkilaisten yhteiseen toimintaan.

Kaupunki suhtautuu myönteisesti torin aktiiviseen tapahtumakäyttöön myös varsinaisen kesäkauden ulkopuolella. Kaupungin tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan madaltaa tapahtumien järjestämisen kynnystä ja tehdä yhteistyötä tapahtumia järjestävien yrittäjien, yhdistysten ja muiden tahojen kanssa.

Yksittäisen, vuonna 2020 esitetyn 50 prosentin alennuksen sijasta on tarkoituksenmukaisempaa arvioida torin käyttöön ja tapahtumiin liittyviä maksuja osana kulloinkin voimassa olevia maksu- ja käyttöperiaatteita. Tavoitteena tulee olla, että hinnoittelu ja kaupungin muut käytännöt tukevat keskustaa elävöittävien tapahtumien järjestämistä.

Pysäköinninvalvonta

Aloitteen tekemisen jälkeen Forssan kaupungin pysäköinninvalvonta on päättynyt. Näin ollen aloitteen toinen kohta, jossa esitettiin pysäköinninvalvonnasta luopumista tori- ja markkinapäivinä, ei ole enää relevantti.

Keskustan ja torin hyvä saavutettavuus on kuitenkin edelleen tärkeä osa alueen elinvoimaa. Tapahtumien yhteydessä on perusteltua huolehtia pysäköintimahdollisuuksia koskevasta tiedottamisesta, liikenteen sujuvuudesta sekä jalankulun, pyöräilyn ja muun liikkumisen turvallisuudesta.

Torin pysäköintijärjestelyt

Aloitteessa esitettiin myös uuden asiakaspysäköintialueen varaamista torin linja-autoaseman puoleiseen päähän.

Yksittäistä pysäköintiratkaisua ei tässä vaiheessa ole tarkoituksenmukaista toteuttaa aloitteen perusteella sellaisenaan. Torin ja sen lähiympäristön pysäköintiä on perusteltua tarkastella osana keskustan liikenteen, pysäköinnin, turvallisuuden, jalankulun, pyöräilyn ja kaupunkiympäristön kokonaisuuden suunnittelua.

Kaupungin maankäytön suunnittelun tehtäviin kuuluvat yleis- ja asemakaavoituksen lisäksi strategiset tarkastelut, alueiden käyttöön ja rakentamiseen liittyvien hankkeiden valmistelu sekä osallistuva suunnittelu. Suunnittelussa on asetettu tavoitteeksi myös yrittäjyyttä tukeva toiminta.

ELPO ja Forssan Yrityskehitys osana elinvoiman kehittämistä

Aloitteen jättämisen jälkeen kaupungin ja koko Forssan seudun elinvoiman kehittämisen toimintamallit ovat vahvistuneet.

Seudullinen elinkeinopoliittinen ohjelma ELPO kokoaa kuntia, elinkeinoelämän toimijoita ja muita kumppaneita yhteiseen kehittämistyöhön. ELPO:n vuoden 2026 työssä on korostettu muun muassa kuntien ja yritysten välisen vuoropuhelun vahvistamista, seudullisten yrityskahvitilaisuuksien jatkamista, elinvoimajohtamisen kehittämistä kuntien yhteistyönä, yritysvaikutusten arviointia, yhteistä edunvalvontaa sekä koulutusorganisaatioiden ja työelämän yhteistyötä.

ELPO:n merkitys on tunnistettu myös kaupungin taloussuunnittelussa. Vuoden 2025 talousarviossa seutukunnallinen elinkeino-ohjelma nostettiin tärkeäksi uudeksi elementiksi koko seutukunnan elinvoiman kehittämisessä.

Keskeinen käytännön toimija kaupungin ja koko seudun yritys- ja elinvoimakehittämisessä on Forssan Yrityskehitys Oy. Yhtiön tehtäviin kuuluvat yritysneuvonta, seudullisen matkailun koordinointi sekä toimiminen aluekehittämishankkeiden hakijana ja osatoteuttajana. Yhtiö tuottaa kehittämis- ja elinkeinopalveluita Forssan seudun yrityksille ja kunnille.

Vuoden 2026 tavoitteidensa mukaisesti Forssan Yrityskehitys toimii aluekehittämishankkeissa, vahvistaa yritysten kasvu- ja TKI-mahdollisuuksia, tekee ennakoivaa kehittämistyötä sekä toimii seudun elinkeinoelämän kumppanina. Lisäksi seudun yhteisellä elinvoimasalkulla pyritään vahvistamaan aluekehittämistä ja Forssan seudun näkyvyyttä.

Yrityskehityksen käytännön rooli on viime vuosina laajentunut myös yritysten verkoistoitumisen vahvistamiseen, investointien hyötyjen paikallistamiseen ja yritysten kasvun tukemiseen. Esimerkiksi vuoden 2026 konsernineuvottelussa yhtiön rooliksi datakeskushankkeessa tunnistettiin yritysten yhteistyön

vahvistaminen, yritysryhmien muodostamisen tukeminen, yritysten sparraaminen sekä niiden kasvu- ja yhteistyömahdollisuuksien edistämistä.

Kaupunki on lisäksi organisoinut kaupunkikehittämistä kaupunkikehitystyöryhmän kautta. Ryhmän työssä ovat mukana kaupungin keskeiset viranhaltijat sekä muun muassa Forssan Yrityskehitys Oy:n, Forssa-asunnot Oy:n ja Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän edustajat.

Keskustan ja torin kehittämistä ei siten ole tarkoituksenmukaista nähdä erillisenä yksittäisenä hankkeena. Se on osa kaupungin ja seudun laajempaa elinvoimatyötä, jossa yhdistyvät yritystoiminta, tapahtumat, matkailu, asuminen, kaupunkiympäristö, saavutettavuus, markkinointi sekä kaupungin, Forssan Yrityskehitys Oy:n, yrittäjien, yhdistysten ja muiden toimijoiden yhteistyö.

Yhteenveto aloitteen kolmesta esityksestä

1. Torin käyttö puoleen hintaan syys-huhtikuussa:
Tavoitetta torin aktiivisemmasta käytöstä pidetään kannatettavana. Kiinteän 50 prosentin alennuksen sijasta torin hinnoittelua ja käyttöehtoja arvioidaan kokonaisuutena siten, että ne mahdollistavat ja tukevat keskustaa elävöittäviä tapahtumia.

2. Pysäköinninvalvonnan lopettaminen tapahtumapäivinä:
Forssan kaupungin suorittama pysäköinninvalvonta on päättynyt noin viisi vuotta sitten.

3. Uusi pysäköintialue torin yhteyteen:
Asiaa arvioidaan osana keskustan ja torialueen liikenne, pysäköinti- ja kaupunkiympäristön kokonaisuutta.

Esittelijä — Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus — Kaupunginhallitus

1. merkitsee yllä olevan aloitevastauksen tiedokseen ja toteaa, ettei se edellytä muita toimenpiteitä.
2. ehdottaa valtuustolle, että se merkitsee aloitevastauksen tiedokseen ja toteaan aloitteen loppuunkäsitellyksi.

Päätös